herpy

SLANGER

Carpet Python

Morelia spilota

Morelia spilota er en kraftig, semi-trælevende pyton med en meget vid udbredelse i Australien og på det sydlige New Guinea. Mønstret varierer fra bånd og pletter til sort og gul tegning, og størrelsen fra omkring 120 til 300 cm afhængigt af underart. Den bliver rolig med alderen og trives i et stort, højt terrarie, men den bliver stor og lever i 20-30 år.

Familie: Pythonidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**120-300 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**20-30 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Savanne, tørskov og regnskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**150 × 75 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Hotspot	**32-38 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**10-50 æg**
Kuld pr. år	**1**
Inkubation	**50-55 dage** ved 31-32 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97 (Pythonidae spp.). Dyret skal kunne dokumenteres lovligt erhvervet, og indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelse, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten står ikke på forbudslisten i BEK nr. 1261 af 17.11.2015; ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Morelia spilota er en middelstor til stor pyton med bredt hoved, tydelig hals, lodret pupil og varmefølsomme gruber langs læberne. Mønstret og farverne er meget varierende: mørke bånd, pletter eller ruder på en baggrund af brun, grå, olivengrøn eller sort med lysere tegninger i creme, gul eller guld. Ungerne er ofte gråligt tegnede og får først deres farver gennem de første år, og hos nogle former bliver de lyse partier mere uklare med alderen.

Gennemsnitslængden er omkring 200 cm, men der er stor forskel mellem underarterne: *M. s. variegata* er den mindste og bliver typisk 120-180 cm, *M. s. harrisoni* omkring 150 cm, *M. s. cheynei* 150-210 cm, mens *M. s. mcdowelli* er den største og når 270-300 cm. Hunnerne er ofte større end hannerne, og hos nogle underarter er de meget tungere. Vægten kan nå 15 kg.

Seks underarter er almindeligt anerkendt (*M. s. cheynei*, *M. s. harrisoni*, *M. s. mcdowelli*, *M. s. metcalfei*, *M. s. spilota* og *M. s. variegata*), og nogle forfattere fører flere. Nogle tidligere underarter er hævet til selvstændige arter: *Morelia imbricata* i det sydvestlige Australien og *Morelia bredli* i det centrale Australien. De fleste dyr i handlen er opdrættede og tilhører *cheynei*, *mcdowelli*, *spilota*, *variegata* og *harrisoni*. Der findes også en række selektivt avlede farveformer. Pasningen er den samme for dem alle; kun størrelsen og kravene til plads og kulde i vinterperioden varierer.

Udbredelse og levested

Morelia spilota har en af de videste udbredelser blandt Australiens pytoner. Arten findes næsten overalt i Australien undtagen i det tørre indre og i det sydligste Victoria, og desuden på den sydlige kyst af New Guinea fra Papua Ny Guinea til Merauke i den indonesiske del af øen. Underarterne har hver deres område: *M. s. cheynei* i regnskoven i det nordøstlige Queensland, *M. s. mcdowelli* langs østkysten fra Cape York til det nordlige New South Wales, *M. s. spilota* i kystområderne i New South Wales, *M. s. metcalfei* i det indre sydøstlige Australien fra det sydlige Queensland til Victoria og South Australia, *M. s. variegata* i det nordlige Australien og *M. s. harrisoni* på New Guinea.

IUCN regner arten som ikke truet.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien, Indonesien og Papua Ny Guinea.

LEVESTED

Morelia spilota er meget tilpasningsdygtig og findes i tropisk regnskov, tørre skove, savanneskov, klippeområder og i og omkring byer. Selv om arten er semi-trælevende, ses den oftest på jorden, og den kan bruge huler lavet af andre dyr. Den er hovedsagelig natlig, men kan være aktiv i dagtimerne og soler sig ofte åbent. Byttet fanges med kvælertag og består af små pattedyr, fugle og firben.

Klimaet varierer fra tropisk i nord til tempereret i syd, hvor der er kolde vintre. *M. s. spilota* fra de kølige kystområder i New South Wales har delvis egne krav.

Pasning

TERRARIET

En voksen *Morelia spilota* skal have et terrarie på mindst 150 × 75 × 90 cm. Det passer til de mindre underarter på 1,5-2 m. Til de større, op til 3 m, skal terrariet være mindst 200 × 100 × 90 cm. Tommelfingerreglen er, at længden af terrariet svarer til slangens længde, og bredden til halvdelen. Arten er semi-trælevende, så der skal være mindst 90 cm højde med klatregrene, og større er bedre.

Terrariet skal have frontåbning og være så uigennemsigtigt, at slangen føler sig tryg. Åbning ovenfra, som i et almindeligt glasterrarie, stresser dyret, fordi rovdyr i naturen kommer ovenfra. En ung slange trives i et lille, lukket kasseterrarie med skjul i stedet for et stort, åbent terrarie, men en etableret ung slange kan også huses i et voksenterrarie, hvis der er mange skjul.

Der skal være mindst to skjul, hvor slangen kan sidde helt skjult og presset, en solid klatregren eller en hylde og tæt dækning af planter eller kork. Alle grene sidder fast i væggene. Som bund bruges 5-10 cm fugtholdig bund, fx muldjord blandet med sand eller kokosfibre, med et lag blade ovenpå. Fjern ekskrementer straks, og skift bunden helt hver 3.-4. måned. Avispapir og køkkenrulle skal fjernes, hvis de bliver våde, fordi de giver hudinfektioner.

TEMPERATUR

Terrariet skal have en tydelig gradient. Overfladen under varmelampen skal være 35-38 °C, den kølige ende 24-26 °C og natten 22-25 °C. Angivelserne for den varme ende svinger fra 32 til 38 °C; den mindre *M. s. cheynei* klarer sig med 29-33 °C. Brug flere halogenpærer eller en strålevarmeplade, helst på termostat, og beskyt alle pærer med net. Mål overfladen med et IR-termometer og skjulet med en digital føler.

Mange underarter tåler og trives med en køligere vinter, hvor temperaturen sænkes 3-5 °C og dagslængden afkortes fra omkring 14 til 10 timer. Det understøtter den naturlige årsrytme og er en forudsætning for avl.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten er ikke kræsen med luftfugtigheden og klarer sig i et bredt interval. Hold den på 40-60 % med en stor vandskål med frisk vand. Et skjul med fugtigt sphagnum hjælper under hudskifte. Sprøjt terrariet 2-3 gange om dagen, hvis luften er meget tør, og sørg for ventilation, så det kan tørre mellem sprøjtningerne. Under hudskifte hjælper ekstra sprøjtning, men fugtigt underlag, der aldrig tørrer, giver hudinfektioner. Skift vandet dagligt, og skrub skålen hver uge.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er hovedsagelig natlig, men kan være aktiv om dagen. UVB er ikke nødvendigt for at holde den i live, men det anbefales, fordi det understøtter D3-optagelsen og døgnrytmen. Brug et T5-rør til skovarter, der dækker halvdelen af terrariets længde over varmeområdet, og stil klatregrenen, så afstanden fra ryggen til røret er 25-35 cm. UV-indekset skal være 2-3 på det højeste sted. Hav lyset tændt 14 timer om sommeren og 10 timer om vinteren.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Morelia spilota æder hele byttedyr. Brug frosne og optøede mus og rotter, ikke levende, og varm dem til omkring 38 °C. Hamstere, gerbiler, vagtler og kyllinger kan bruges til variation. Giv byttet med en lang pincet med blød spids.

Unger fodres hver 1.-2. uge og voksne hver 2.-4. uge. Byttets vægt skal være omkring 10 % af slangens, og det må højst være halvanden gang så bredt som slangen på det tykkeste sted. Vej slangen jævnligt for at undgå overvægt.

Unger, der kun har fået mus, kan nægte at æde andet. Giv dem derfor rotter og andet bytte tidligt, og skift gradvist fra mus til små rotter. Tilskud er ikke nødvendigt, men en let pudring med kalk og D3 af og til kan bruges.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Morelia spilota er nysgerrig og aktiv og vænner sig i reglen godt til håndtering. Unger under 1-2 år er ofte nervøse og bider; de falder til ro med alderen. Lad en ny slange være i fred i to uger, og start derefter med korte sessioner på højst 5 minutter hver få dage. Rør først ved hovedet med en papirrulle, så slangen ved, at det ikke er fodertid.

Løft den med begge hænder, en under kroppen og en fremad, og tag aldrig fat i halen. Slangen vikler sig om armene, som om de var grene. Lad den ikke sno sig om halsen, og lad ikke børn håndtere en stor slange alene. Slangen holdes enkeltvis. Flere dyr sammen giver stress og kamp om ressourcerne, og hanner kæmper i parringstiden.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne bliver ofte større end hannerne, og hos nogle underarter er de meget tungere. Alder og størrelse ved kønsmodenhed varierer mellem underarterne og er ikke dokumenteret samlet for arten. Kønnet bestemmes sikrest med en sonde, som kun en erfaren person eller en dyrlæge bør bruge. Før avl skal hunnen være i god huld, mens hannen holdes slank og muskuløs.

PARRING

De fleste dyr yngler en gang om året. Avlen sættes i gang om efteråret ved at sænke nattemperaturen gradvist til 18-21 °C og afkorte dagslængden til 10-12 timer, mens temperaturen under lampen fortsat er mindst 32 °C. Hunnen skal have ekstra måltider forud for sæsonen, og hannen skal være slank. Hannen sættes i hunnens terrarie, og parringen sker om natten og kan vare 12 timer eller mere. Hannerne kæmper mod hinanden i sæsonen og kan komme til skade, så de holdes adskilt.

Efter befrugtningen får hunnen en tydelig opsvulmning midt på kroppen. Hun holdes alene med en temperatur på mindst 35 °C under lampen og en redekasse med fugtigt underlag, og hun holder som regel op med at æde.

ÆGLÆGNING OG KULD

Omkring tre uger efter ægløsningen skifter hunnen hud, og ca. 25 dage efter hudskiftet lægger hun æggene. Antallet er normalt 10-25, men kan nå 50. Hunnen lægger sig om æggene, holder dem varme med muskelrystelser og forsvarer dem. Redekassen skal være stor nok til, at hun kan ligge sammenrullet om alle æggene, og underlaget skal være fugtigt.

INKUBATION

Æggene kan ruges af hunnen selv eller i en rugemaskine. Ved kunstig udrugning skal luftfugtigheden være 95-100 %, uden at æggene har direkte kontakt med vand, og temperaturen 31-32 °C. Så klækker æggene efter 50-55 dage.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er blyanttynde ved klækningen. De skal have små kasser med uigennemsigtige sider, skjul, en vandskål og en klatrepind og fodres med en lille mus hver 1.-2. uge. Ungerne er defensive og nervøse, og man skal ikke forvente, at farverne er færdigudviklede før efter 2-3 år.

Sundhed og typiske fejl

Morelia spilota er hårdfør, når pasningen er rigtig. De typiske problemer er:

- Hudskifteproblemer og hudinfektioner ved for tør luft eller ved fugtigt underlag, der aldrig tørrer. Hold luftfugtigheden 40-60 %, tilbyd et fugtigt skjul og skift underlag, som er vådt.
- Overvægt ved for hyppig eller for stor fodring. Vej slangen jævnligt.
- Fødevægring hos unger, der kun har fået mus og senere afviser andet bytte.
- Luftvejsinfektioner med hvæsende vejrtrækning, slim eller åbent gab. De kræver dyrlæge.
- Brandsår fra uafskærmede pærer. Dæk alle pærer til med net.

Slanger skjuler sygdom, så vægtkontrol og notater om fodring, hudskifte og adfærd er den bedste tidlige varsling. Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen taber vægt, har vejrtrækningsproblemer eller ikke spiser i flere måneder.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.